

Kuurnan päiväkoti

VUOSISUUNNITELMA

toimikausi 2024-2025

Lapsuuden itseisarvo

Ihmisenä kasvaminen

Lapsen oikeudet

Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja moninaisuus

Perheiden monimuotoisuus

Terveellinen ja kestävä elämäntapa

Varhaiskasvatuksen tehtävä

Varhaiskasvatuksen tehtävä on edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatus edistää lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta ja ehkäisee syrjäytymistä. Varhaiskasvatuksessa opitut tiedot ja taidot vahvistavat lasten osallisuutta sekä aktiivista toimijuutta yhteiskunnassa. Lisäksi varhaiskasvatus tukee huoltajia kasvatustyössä sekä mahdollistaa heidän osallistumisensa työelämäänsä tai opiskeluun.

Sisällys

KAJAANI SUUNTAAN TULEVAISUUTEEN KOLMELLA TEEMALLA	4
Elinvoima ja osaaminen - Menestyvä kaupunki.....	4
Lapset ja nuoret - Lasten ja nuorten kaupunki	4
Kestävä kehitys - Resurssiviisas luontokaupunki.....	6
LAADUNARVIOINTIKYSELYSTÄ NOUSSEET VAHVUUDET JA.....	7
KEHITTÄMISKOHTEET.....	7
LAADUNARVIOINTIKYSELYSTÄ NOUSSEET YHTEISET	10
KEHITTÄMISKOHTEET.....	10
VALSSISTA NOUSSEET VAHVUUDET	11
VALSSISTA NOUSSEET KEHITTÄMISKOHTEET	12
PEDAGOGISEN TOIMINNAN VIITEKEHYS	15
Yhteistyösuunnitelma veon kanssa	16
Leikki	17
Pedagoginen dokumentointi	19
Kansainvälisyys.....	21
Arviointi	23
TIIMISOPIMUS.....	20

KAJAANI SUUNTA TULEVAISUUTEEN KOLMELLA TEEMALLA

Elinvoima ja osaaminen - Menestyvä kaupunki

"Olemme kiinnostava kaupunki kotimaisille ja ulkomaisille osaajille. Opiskelijat hakeutuvat Kajaaniin."

Mitä tarkoittaa varhaiskasvatuksessa:

- Tarjoamme työ- ja harjoittelupaikkoja varhaiskasvatuksessa
- Varhaiskasvatuspalvelumme ovat joustavia ja vastaavat kysyntään
- Varhaiskasvatus on laadukasta – varhaiskasvatuskunta 2021
- Teemme yhteistyötä eri oppilaitosten kanssa
- Kehitämme ohjausosaamistamme opiskelijoiden suhteen
- Olemme näkyvästi esillä sosiaalisessa mediassa – näkyvyyden ja vetovoiman lisääminen

Näin toimimme:

- Nimeämme opiskelijoille ja työharjoittelijoille ryhmissä perehdyttäjät, ryhmien tiimisopimukset toimivat perehdytysmateriaalina
- Tarjoamme tukea perheiden hyvinvoinnille mm. joustamalla hoitoaikojen muuttuessa **äkillisesti** sekä vastaamalla hoidon tarpeen muutoksiin toimikauden aikana
- Mentoroimme toisiamme tieto- ja viestintäteknisissä taidoissa
- Jaamme koko päiväkodin henkilöstölle koulutuksissa saamiamme uusia tietoja ja taitoja
- Teemme somejulkaisut ryhmittäin sovitun aikataulun mukaan.
- Käymme läpi salassapitovelvollisuuden ja siihen liittyvät asiat myös harjoittelijoiden ja opiskelijoiden kanssa.

Lapset ja nuoret - Lasten ja nuorten kaupunki

"Edistämme lasten ja nuorten turvallisuutta sekä yhteisöllisyyttä. Nuorilla on mielekästä tekemistä. Lasten ja nuorten on hyvä kasvaa Kajaanissa."

Mitä tarkoittaa varhaiskasvatuksessa?:

- Lasten osallisuus ja sen kehittäminen pitkäaikainen painopistealue
- Positiivinen pedagogiikka ja hyvän huomaaminen
- Lapsella oikeus tarvitsemaansa tukeen
- Henkilökunnalla sensitiivinen työote
- Varhaiskasvatuksessa lapsella turvallinen kasvuympäristö, jossa nollatoleranssi kiusaamiselle

Näin toimimme:

- Päiväkodin piha-alue on lapsiperheiden ja nuorten käytettävissä iltaisin ja viikonloppuisin. Kameravalvonta on. Pyydämme lisää kameroita parkkialueelle päin ja pienten pihalle päin.
- Tarjoamme tukea perheiden hyvinvoinnille mm. joustamalla hoitoaikojen muuttuessa **äkillisesti sekä** vastaamalla hoidon tarpeen muutoksiin toimikauden aikana
- Ohjaamme perheitä tarvittavan tuen piiriin
- Kuulemme ja havainnoimme lapsia sekä otamme rohkeasti huolet puheeksi huoltajien kanssa
- Olemme sensitiivisiä, tuemme osallisuutta ja ohjaamme omatoimisuuteen
- Käytämme ryhmien toiminnassa tukena tunnekasvatusohjelmia lasten ikätaso huomioiden
- Otamme mielellämme opiskelijoita harjoitteluun sekä nuoria tutustumaan työelämään tai töihin kesäsetelillä
- Levitämme myönteistä kuvaa työpaikastamme ja Kajaanin kaupungista.

Kestävä kehitys - Resurssiviisas luontokaupunki

"Käytämme resurssejamme harkitusti, hyvinvointia ja kestävästä kehitystä edistävästi."

Mitä tarkoittaa varhaiskasvatuksessa?:

- Kierrätämme tavaroita ja huonekaluja eri yksiköiden/ryhmien välillä
- Pyrimme hankkimaan kestäviä ja korjattavia tavaroita
- Hyödynnämme kierrätys- ja luonnonmateriaalia
- Minimoimme ruokahävikkiä – harjoittelu lasten kanssa
- Kierrätämme yhdessä lasten kanssa
- Käytämme kirjastoa monipuolisesti
- Luonto on yksi oppimisympäristömme
- Hyödynnämme kaupungin eri tiloja toiminnassamme

Näin toimimme:

- Hyödynnämme lähimetsää ja lähiluontokohteita oppimisympäristönä ympäri vuoden
- Seuraamme vuodenaikojen vaihtelua ja käytämme toiminnassamme luonnonmateriaaleja
- Kunnioitamme luontoa: annamme päiväkodin pihalla vilistävien eläinten olla rauhassa emmekä vahingoita puita
- Tutustumme lähiympäristöön ja kaupunkiin kävelyretkillä sekä käytämme lähiliikenteen linja-autoja, sekä vekka koulutuksia.
- Hankimme laadukkaita välineitä ja materiaaleja. *On kierrätetty huonekaluja ja materiaaleja.*
- Harjoitellaan lasten kanssa ruokahävikin vähentämistä. *Opettelemme pienten kanssa arjessa.* Kahvi-huoneen käytävälle laitamme kierrätyspisteen metallille ja lasille. *Asia on suunnitteluvaiheessa.* *Ryhmissä paperi on kierrätetty.* Käytetyt patterit viedään johtajan huoneessa olevaan purkkiin. Patterin päät tulee teipata!
- Kierrätämme tavaroita ja huonekaluja eri yksiköiden/ryhmien välillä
- Opettelemme hyviä käytöstapoja sekä yhteisvastuullisuutta
- Keräämme roskat ja kävyt pihalta
- Hyödynnämme kirjastoauton palveluja

LAADUNARVOINTIKYSELYSTÄ NOUSSEET VAHVUUDET JA KEHITTÄMISKOHTEET

Yksikkömme vahvuudet

1. Lämmin ja hyväksyvä ilmapiiri
2. Lapset vastaanotetaan ja hyvästellään päivittäin henkilökohtaisesti.
3. Vanhempien kuulluksi tuleminen.

Näin toimimme + tarkennus tiimiin:

Naperot: Päivittäin lapset otetaan yksilöllisesti tarvittaessa sylin kautta vastaan. Hakutilanteissa kerrotaan päivän kuulumiset (käytössä havainnointi vihko, josta kuva puhelimeen).

Vaka- sovellukseen kommentti kenttään tieto päivän tapahtumista, jos omaa henkilökuntaa ei paikalla lähtöhetkellä.

Aikuiset ovat kiinnostuneita lasten tekemisistä ja vastaavat lasten tarpeisiin.

Kuuntelemme vanhempien toiveita ja otamme vastaan palautetta suullisesti ja kirjallisesti.(mm.vanhempainilta ja esitietolomake).

Taaperot: Lapset otetaan vastaan joka päivä yksilöllisesti tarvittaessa sylin kautta. Hakutilanteissa kerrotaan päivän kuulumiset. Vaka-sovelluksen kommenttikenttä käytössä, jos ei ole omaa aikuista enää paikalla. Otamme vastaan palautetta suullisesti ja kirjallisesti (vanhempainilta, esitietolomake)

Vekarat: Aamuisin lapset otetaan vastaan henkilökohtaisesti lapsen nimeä käyttäen. Haku tilanteissa vaihdetaan päivän kuulumiset, tai kirjataan vaka-sovellukseen, mikäli emme itse ole luovuttamassa lasta. Molemissa kohtaamistilanteissa kuulemme vanhempien toiveita ja mielipiteitä.

Vilperit: Vastaanotetaan lapset henkilökohtaisesti huomioiden. Olemme kiinnostuneita lasten ja perheiden kuulumisista. Tarjoamme lapselle syliä heidän sitä halutessaan. Olemme sensitiivisiä ja pysähdymme hetkeen. Huomioimme vanhempien toiveita ja keskustelemme. VAKA- sovelluksen kommenttikenttä käytössä, mikäli ryhmän oma aikuinen ei ole luovuttamassa lasta.

Vikkelät: Otamme lapset ja perheet vastaan heidät huomioiden aamulla ja hakutilanteessa kerromme vanhemmille kuulumiset päivästä. Vaka-mukana sovellus käytössä. Kuuntelemme vanhempien toiveet ja huolet.

Arviointi

Yksikkömme kehittämiskohteet

1. Lasten osallistuminen toiminnan suunnitteluun.
2. Toimintaympäristön muokkaaminen
3. Vanhempien mahdollisuus vaikuttaa varhaiskasvatuksen toimintaan.

Näin toimimme + tarkennus tiimiin:

Naperot: Kuunnellaan ja seurataan lasten mielenkiinnonkohteita ja järjestetään toimintaa lasten kiinnostusten mukaan. Aikuiset ovat jakautuneet lasten kanssa pienryhmiin, jolloin havainnointi on helpompaa. Leikkiympäristöä muokataan lasten mielenkiinnon mukaan. Vanhemmilta kysellään toiveita ja mistä heidän lapsensa ovat kiinnostuneita(esim . Mieli laulu)

Taaperot: Lasten toiveet kysellään ja kirjataan ylös. Havainnoidaan lasten kiinnostuksen kohteita. Leikkiympäristöjä muokataan lasten kiinnostusten mukaan. Huoltajia kuullaan päivittäisissä keskusteluissa, toiveita toiminnan suunnittelussa otetaan huomioon.

Vekarot: Lapsilta on kysytty 2 toivetekemistä ja toiminnan suunnittelussa otamme lasten toiveet huomioon. Välillä muutetaan leikkiympäristöjä. Jaettu lapsen ja huoltajien ajatuksia-lomake, otetaan toiveita huomioon.

Vilperit: Lapsilta on kyselty toiveita toiminnan suhteen, ja kun se on toteutunut, niin laitamme siitä kuvan seinälle. Lelupäivän omat lelut. Lasten ideoiden pohjalta muokataan oppimisympäristöjä ja rikastamme lasten leikkejä. Jaettu lapsen ja huoltajien ajatuksia lomake. Kyselty vielä vanhempainillassa vanhempien toiveita toiminnan suhteen, ja ne löytyvät ryhmän seinältä. Toteutamme niitä kauden kuluessa.

Vikkelät: Lapsilta kysellään toiveita ja heidän ehdotuksiaan toimintaan otetaan huomioon toiminnan suunnittelussa. Vasu keskustelussa kuunnellaan sekä lapsen ja vanhempien toiveita, myös vanhempainillassa kysymme vanhempien toiveita. Heidän toiveita ja ajatuksiaan kuunnellaan myös päivittäisissä kohtaamisissa.

Arviointi

LAADUNARVIOINTIKYSELYSTÄ NOUSSEET YHTEISET KEHITTÄMISKOHTEET

Miten kiusaamista ehkäistään ja miten siihen puututaan? Miten huoltajia tiedotetaan asiasta?

- Pesarapuuttuminen
- Kaikkiin kiusaamistilanteisiin puututaan ja vakavat kerrotaan vanhemmille.
- Kaveritaitojen- ja tunnetaitojen harjoittelu.
- Vanhemmille informoidaan, kuinka kiusaamistilanteissa toimitaan.

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

Naperot: Kaikkiin kiusaamistilanteisiin puututaan heti ja tilanteet käydään myös vanhempien kanssa. Kaveri ja tunnetaitoja harjoitellaan. Tunnekuvat seinällä ja niistä jutellaan.

Taaperot: Kaikkiin kiusaamistilanteisiin puututaan. Ja vanhempien kanssa keskustellaan tilanteet läpi. Kerromme myös miten toimimme kiusaamistilanteissa. Kaveritaitoja harjoitellaan aktiivisesti.

Vekarat: Hyvä luottamussuhde vanhempien kanssa -> keskustellaan heti, jos huoli herää. Suunnitteluvaiheessa ryhmäjaot tehdään konfliktitilanteita ennaltaehkäisevästi. Lisäksi aikuinen on läsnä lasten kanssa. Kannustetaan ja tuetaan kaverileikkeihin, jaetaan leikki-ryhmiä niin, että tutustutaan kaikkiin ja kukaan ei jäisi ulkopuolelle. Tunnetaitoihin toiminta suunnittelussa.

Vilperit: Kerromme suullisesti vanhemmille kiusaamistilanteista, jos ryhmässä olisi tällaisia tapauksia useammin, niin tiedottaisimme niistä yhteisesti kaikkia ryhmän vanhempia. Puutumme kiusaamiseen heti ja huomioimme että jokainen kokee kiusaamisen eri tavoin. Otamme käyttöön vahvuus variksen tarinoita, sosiaalisia tarinoita, Virhusten ongelmakortteja, mutta parhaat hetket ovat arjen sisällä. Pesarapuuttuminen

Vikkelät: Kerromme vanhemmille kiusaamistilanteista ja puutumme niihin aina toiminnassa. Harjoitellaan tunne- ja vuorovaikutustaitoja tuokioilla, leikissä ja muutenkin arjessa. Harkitut jakoryhmät ennaltaehkäisevät konfliktitilanteita. Aikuinen on mukana lasten toimissa ja puuttuu ennaltaehkäisevästikin kiusaamistilanteisiin.

Arviointi

VALSSISTA NOUSSEET VAHVUUDET 2023-2024 ja 2024-2025

- Ryhmissä käytössä jo olevat yhteenkuuluvuutta ja sosiaalista osallisuutta edistävät käytänteet ovat toimivia.
- Moniammatillisuus tuo monenlaista näkökulmaa työhömmе. Moniammatillinen yhteistyö koetaan hyväksi tai erittäin toimivaksi. VEO:n ja moniammatillisen työryhmän yhteistyö varhaiskasvatuksen kanssa toimii. VEO:n antaman tuen osalta henkilöstö kokee tuen hyväksi tai erittäin hyväksi. Voimme olla yhteydessä VEO:oon tarvittaessa, ja saamme sieltä ohjausta ja ryhmään havainnointi käyntejä, ja VEO:t osallistuvat tehostetun tuen vasupalavereihin mukaan. Lisäksi VEO:t järjestävät pedatiimin lukuvuosittain. Myös henkilöstön moninaisuus, sekä erilaisten vahvuuksien kokemuksen ja osaamisen hyödyntäminen on koettu hyväksi.
- Havainnointi toimii päiväkodillamme kaikilta osin hyvin tai erittäin hyvin, mutta havaintojen kirjaaminen sovitulla tavalla sai huonomman keskiarvon. Havainnoimme ryhmissä erittäin hyvin lasten tuen tarpeita, lasten välisiä vuorovaikutustilanteita, sekä jaamme havaintojamme tiimin kesken. Havainnoimme hyvin myös henkilöstön ja lasten välistä vuorovaikutusta, ryhmän tiloja, materiaaleja, sekä oman toimintamme vaikutusta lapsiryhmässä.
- Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö sai keskiarvoksi hyvä tai erittäin hyvä. Parannettavaa oli kohdassa, kuinka huolehdimme, että lapselle varhaiskasvatuksessa annettavaa tukea voi antaa myös kotona. Esim: kuvaohjausta toteuttaa varhaiskasvatuksen henkilöstöstä myös perheohjaajat, sekä VEO. Se on saattanut vaikuttaa henkilöstön kokemukseen asiasta.
- Varhaiskasvatussuunnitelmien osalta toimintamme on erittäin hyvää. Suunnitelmiin kirjataan konkreettisesti tavoitteet, sekä tue tasot, ja tuen muodot. Lisäksi suunnitelmiin kirjataan erittäin hyvin muut sosiaali- ja terveystalvelut, joita lapsi saa varhaiskasvatuksen aikana. Kirjatut asiat käydään erittäin hyvin läpi myös huoltajien kanssa, ja tuen päätyminen kirjataan huolellisesti vasuihin. Tuen muotojen toteuttamisen vastuut ja työnjako oli hyvää. Tuen toteuttamiseen osallistuu usein moniammatillisesti useita ammattiryhmiä.
- Työn vaikuttavuuden osalta parannettavaa oli vielä siinä, että sovimme yhdessä, kuinka vaikuttavuutta arvioidaan. Silti keskiarvo oli 4. Yhtä hyvin arvioimme toteuttavamme pedagogista dokumentointia, sekä kirjattujen tukitoimien vaikuttavuutta. Osa ammattiryhmistä koki, että eivät tiedä vaikuttavuudesta riittävästi koska eivät ole mukana pitämässä vasuja.
- Ryhmän tuki aloitetaan heti tuen tarpeen ilmaantuessa hyvin tai erittäin hyvin.
- Lasten tarpeet huomioidaan toiminnan suunnittelussa hyvin tai erittäin hyvin. Toiminta suunnitellaan niin että jokainen pääsee osallistumaan omalla tasollaan ja saa kokea onnistumisia.
- Ryhmän tilat mahdollistavat esteettömän liikkumisen ja jakotilat mahdollistavat pienryhmätoiminnan.
- Lasta tuetaan vuorovaikutuksen osalta hyvin tai erittäin hyvin.

2024-2025. Valssin kohteena oli leikki.

Leikki: Osallistumme aikuisina leikkiin ja leikille on aikaa. Leikin tukeminen. Tuemme lasten leikki ideoita, ja rikastamme niitä. Oppimisympäristöjen rikastaminen esim. Metsään toimii meillä hyvin.

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

Kaikki tiimit: Tiimin jäsenten vahvuuksia hyödynnetään. Tiimissä keskustellaan avoimesti käytännöistä, jotta arki saataisiin toimimaan.

Veo: on ollaan tarvittaessa yhteydessä ja huolta aiheuttavista asioista keskustellaan

Arviointi

Leikki: Seuraamme ovatko lelut lähteneet kiertoon, olemmeko saaneet sermejä ja hankitaanko leluja. Teemmekö leikkiaihelaatikoita? Hankitaan Kisatielle vaihtomattoja.

VALSSISTA NOUSSEET KEHITTÄMISKOHTEET 2023-2024 ja 2024-2025

Kehittämiskohteiksi nousivat yhteisesti sovitut tavat arjessa lapsihavaintojen kirjaamisen, sekä tuen vaikuttavuuden kirjaamiseen. Tiimeissä käydään paljon keskustelua havainnoista ja arvioidaan toimintaa, mutta kaikki ei tule kirjatuksi. Kirjaaminen helpottaisi asiaan palaamista. Ryhmissä on käytössä esim: kuukausitoiminnat kuvilla, arjen dokumentointia, driven kuvia, kuvakoosteita seinillä. Sosiogrammit olivat hyvä havainnollistamisen työkalu ryhmän sosiaalisten suhteiden havainnointiin. Sitä voisimme käyttää ahkerammin ja palata määräajoin edellisiin sosiogrammeihin arvioinninvälineenä. Totesimme, että havainnoimme hyvin tuen tarpeiset lapset, mutta vaarana on, että yleisen tuen tarpeen lapset jäävät vähemmälle huomiolle. Oppimisympäristön muokkaamiseen tarvitaan enemmän aikaa ja yhteistyötä eri ryhmien välillä voisi lisätä. Esim: työpajoja, ja vahvuuksien hyödyntämistä entisistä enemmän. Myös tietoa hallintopäätös prosessista omassa kunnassa, erilaisista avustamis- apuväline-, ja tulkitsemispalveluista olisi hyvä lisätä koko henkilökunnan osalta. Pedatiimissä näiden asioiden käsittely ei riitä, vaan tieto tulisi olla saatavilla myös lastenhoitajilla ja avustajilla.

Leikki 2024-2025: Leikkivälineiden kierrättäminen ryhmistä toiseen. Hankinnat.

Leikkiympäristöjen rakentaminen ja pitkäkestoisten leikkien mahdollistaminen ja leikkien jättäminen paikoilleen, koska tilat eivät anna myöden. Myös lasten mahdollisuus vetäytyä leikkimään yksin on haastavaa tilojen puitteissa.

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

Oppimisympäristöjen muokkaaminen: Järjestetään aikaa oppimisympäristöjen muokkaamiselle tiimeissä. Ryhmien välinen yhteistyö: Voimme tehdä vielä enemmän ryhmien välistä yhteistyötä laulusten ja yhteisten läheistenpäivien ja kevät/joulujuhlien lisäksi. Voisiko se olla esim. Yhteisiä näyttelyitä, pöytäteatteriesityksiä tai muuta yhteistä toimintaa. Arjen arvioinnin ja havaintojen

kirjaaminen: pohditaan tiimeissä mikä olisi kullekin tiimille se sovittu yhteinen tapa kirjata arjen havaintoja, ja tuen vaikuttavuuden arviointia keskustelun lisäksi. Arjen dokumentointia tapahtuu paljon ryhmissä erilaisilla tavoilla. Otetaanko käyttöön havainnointivihko tms? Tiimipalaverissa kirjataan usein ylös arjen arviointia. Tiedon jalkauttaminen tiimeihin hallintopäätösprosesseista, tulkitsemis-, avustamis-, ja apuvälinepalveluista. Otetaan talonpalaverissa kaikille tiedoksi.

Naperot: Ryhmän tiloja käytetään monipuolisesti ja oppimisympäristöä muokataan lasten mielenkiintojen mukaan. Vaihdetaan leluja ryhmien välillä. Tehdään yhteistyötä Taaperoiden kanssa esim. yhteisiä lauliksia.

Lapsikohtaiset drive-kansiot.

Taaperot: Oppimisympäristöjä muokataan ja esillä olevia leluja vaihdellaan, myös ryhmien välillä. Tehdään tiivistä yhteistyötä Naperoiden kanssa, mm.laulikset.

Vekarat: Annamme henkilöstöapuja toisiin tiimeihin mahdollisuuksien mukaan. Havainnointivihko otettu käyttöön. Jokaiselle lapselle on omat drive-kansiot. Seinälle on laitettu "retkely-seinä", jonne lisäämme kuvia.

Vilperit: Muokkaamme oppimisympäristöjä ja käytämme oppimisympäristöinä esim: metsää, museota, kirjastoa tms. Ryhmien välinen yhteistyö: Annamme henkilöstöapua toisiin tiimeihin mahdollisuuksien mukaan. Niina pitää pöytäteatteria myös Taaperoille. Yhteiset laulikset, näyttelyt, vanhempainillat, kaamoskarevaalit jne. Arjen havainnointiin ryhmässä on havainnointivihko, sekä keskustelemme suullisesti havainnoista. Tuen vaikuttavuuden havainnointia tulee tiimipalaverissa arvioitaessa toimintaa. Arkea dokumentoidaan niin lasten piirustuksin, sadutuksin kuin kuvaamallaakin. Talonpalaverissa on yhdessä käyty läpi hallintopäätösprosessia, sekä avustaja resursiin liittyviä asioita.

Vikkelät: Ryhmän tiloja käytetään monipuolisesti, oppimisympäristöjä muokataan lasten toiveiden ja tarpeiden mukaiseksi. Tehdään yhteistyötä etenkin Nokkelat ryhmän kanssa, mutta myös talon väen kanssa. Drive-kansiot tuovat toimintaa näkyväksi vanhemmille, samoin oppimisen alueet seinä eteisessä. Vikkelissä vihko työntekijöiden käytössä.

Leikki:

Näin toimimme: Hankitaan sermejä ja kierrätämme leluja ryhmästä toiseen. Teemme lelulistoja teamssiin, että voimme pyytää leluja lainaan eri osastoilta. Uudet työntekijät tutustuvat millaisia lelu/materiaalimahdollisuuksia talosta löytyy ja kysyvät neuvoa tarvittaessa muulta henkilökunnalta.

Arviointi

PEDAGOGISEN TOIMINNAN VIITEKEHYS

Kuva: Opetushallitus

Yhteistyösuunnitelma veon kanssa

Veon kanssa sovitut yhteistyökäytännöt ja toimintamallit

- suunnitellaan yhdessä pedagogisen tuen jatkumoa
  - aloitetaan yleisen tuen arvioinnista ja kehittämisestä
  - Veon on mukana ryhmän kehityksen ja oppimisen tukeen liittyvien pedagogisten toimintatapojen ja toimintakulttuurin kehittämisessä, josta vastuu on kuitenkin päiväkodin johtajalla, varhaiskasvatuksen opettajalla sekä oman työtehtävänsä mukaisesti kaikilla ryhmässä toimivilla (OKM:n julkaisuja 2021:13)
  - Veon havainnointikäynnit ja lapsen tilanteen kartoitus, tiimeihin osallistuminen sovitusti, tuen vasut ja opsit
- Yhteiset pedatiimit alueellisten VEO:jen kanssa syys ja kevät kaudella.

Arvio yhteistyön toteutumisesta:

Leikki

Esim. Leikin havainnointi, aikuisen rooli leikissä (ohjaus, havainnointi, rikastaminen, leikkijä jne.), pitkäkestoisen leikin mahdollistaminen, lelujen saatavuus (yhteiskäyttö, kuvitettu mahdollisuudet), oppimisympäristöjen kehittäminen, lapset mukaan lelujen tilaamiseen, omien lelujen mahdollisuus, leikin lisääminen kaikkiin hetkiin, juonellinen leikki, pitkäkestoisen leikin mahdollisuus, leikkimahdollisuudet ulkona, lähiympäristön hyödyntäminen.

Näin toimimme:

- Leikkiä havainnoidaan.
- Aikuinen rajaa aikaa leikille ja on tarvittaessa tukemassa ja rikastamassa leikkiä.
- On läsnä ja kiinnostunut lasten leikistä.
- Oppimisympäristöjen kehittäminen ja laajentaminen.

Miten osallisuus huomioidaan?

- Lelut lasten saatavilla.
- Otamme huomioon lasten ehdotuksia oppimisympäristöjen rikastamiseen.

Toimintatapojen tarkennus tiimiin:

Taaperot:

- Mahdollistetaan ja luodaan leikkirauha kaikille.
- Jakotilojen käyttö, porrastaen siirtymät
- Leikin jatkuvuuden mahdollistaminen, aina ei tarvitse siivota leikkiä pois.
- Aikuiset aidosti mukana leikeissä ohjaamassa ja opettamassa.
- Lelut ovat lasten saatavilla ja ikätasoisia, sekä leikkiympäristöt ovat toimivia ja leikkiin kannustavia ja niitä rikastuttavia.
- Leikkitaitojen ja vuorovaikutustaitojen harjoittelu
- Ryhmässä leikkikuvat nähtävillä
- Leikkitiloja muokataan ja rikastetaan uusilla leluilla ja oppimisympäristön muokkauksella
- Aikuisen läsnäolo leikkihuoneissa tärkeää, ennaltaehkäistä ristiriitatilanteita.
- Ikätasoisesti jaetaan leikkihuoneisiin, jotta isommatkin saavat leikkirauhaa

Vikkelät:

- Aikuinen ottaa osaa leikkiin havainnoiden, mukana leikkien ja leikkiä rikastaen sekä tukien.
- Pitkäkestoisen leikin mahdollistaminen tehdään tilojen puitteissa mahdolliseksi.
- Lelujen saatavuus. Tavoitteena saada kuvitetut leikkimahdollisuudet tiloihin. Lelujen yhteiskäyttöä Nokkelien ja muiden ryhmien kanssa. Lelut ovat lasten saatavilla.
- Oppimisympäristöjä kehitetään yhdessä lasten kanssa sekä leikkimaailmoja tukien.
- Lapset saavat tuoda omia leluja ryhmään joka päivä.

- Leikkimaailmat viedään ulos asti (retket, lähimetsä ja päiväkodin piha).
- Jakoryhmät ja -tilat mahdollistavat leikkirauhaa. Aikuinen auttaa vuorovaikutuksen onnistumisessa ja tukee leikin kehittymistä.

Naperot:

- Lapsille taataan leikkirauha: Hyödynnetään ryhmän kaikki tilat.
- Aikuiset läsnä leikki-tilanteissa seuraamassa ja rikastuttamassa sekä ohjaamassa leikkiä.
- Leikkivälineet lasten iän mukaisia ja lasten saatavilla. Kaikki lelut eivät ole aina esillä vaan niitä vaihdellaan, jotta mielenkiinto säilyy.
- Leikkiympäristöä muokataan tarpeen mukaan
- Harjoitellaan leikkitaitoja yhdessä

Vilperit: Lapset jaetaan pienryhmiin ja leikkituloina käytetään kaikkia huoneita. Näin saamme leikkirauhan. Aikuiset läsnä leikkihuoneissa rikastamassa ja tukemassa leikin jatkuvuutta. Samalla aikuinen on selvillä millaisia leikkejä lapset leikkivät. Pienryhmiä vaihdellaan leikkien mukaan ja samalla vahvistetaan kaveritaitojen syntymistä. Leikkiympäristöjä muokataan ja rikastetaan mahdollisuuksien mukaan. Syksyllä ryhmässä leikitään tuettua leikkiä. Kaapeissa ja laatikoissa löytyy kuvat, jotka helpottavat leikkivälineiden löytymistä. Kuvat tukevat leikkiä, ja ryhmässä on käytössä myös kuvataulut, joiden avulla voi kommunikoida ja viedä leikkiä eteenpäin lapsen kanssa, joka ei osaa vielä sanoittaa leikkiä. Välillä jakaudumme pienryhmiin, jolloin toinen ryhmä on ulkona ja toiselle jäävät kaikki tilat leikkeihin, ja sitten vaihdamme. Leikkiympäristöjä laajennetaan myös ulkotiloihin ja lähimetsään.

Vekarat:

- Lapset jaetaan pienryhmiin ja jaetaan eri huoneisiin leikkimään. Aikuiset ovat läsnä leikkihuoneissa sekä tukemassa ja rikastuttamassa lasten leikkiä.
- Leikkivälineet ovat lasten saatavilla ja lapsilla on mahdollisuus valita mieluinen leikki esimerkiksi leikkitaulua apuna käyttäen.
- Leikkiympäristöä muokataan tarpeiden mukaan, jotta leikki on mahdollista olla sujuvaa.
- Harjoitellaan kaveri- ja leikkitaitoja yhdessä.

Arviointisuunnitelma + arviointi

Kevät 2025

Pedagoginen dokumentointi

Esim. lasten vasut arjen työkaluksi, lapsikohtaisen materiaalin kerääminen (kansio, sähköinen kansio, vihko jne.), kirjaaminen, videointi, valokuvaaminen, haastattelut, aikuisten havainnot, keskustelut, lasten osallisuus, aikaa ihmettelylle, aikaa pohdinnalle, esille asiat joita ollaan jo tehty, pedagoginen dokumentointi kaikkien vastuulla, arjen tilanteiden dokumentointi + tiimipalavereissa dokumenttien hyödyntäminen, jatkuvuus, vasujen koontilomake käyttöön, käsitteen ”pedagoginen dokumentointi” avaaminen kaikille.

Näin toimimme:

- Vasun koontilomakkeet.
- Drive kansioihin kuvat.
- Saduttaminen
- Kuukausikoosteet kuvista.
- Tiedotetaan vanhempia viikon toiminnasta.
- Havainnointivihko

Miten osallisuus huomioidaan?

- Lapsen on helpompi kertoa päivän kulusta esim. Drive kansion kuvien tai seinällä olevien kuvien välityksellä. Esim. Vasuihin kysytään lapselta ajatuksia. Lapsen mielenkiinnonkohteita otetaan mukaan toiminnan suunnitteluun. Lapset voivat myös itse dokumentoida arkeaan esim. Kuvaamalla. Saduttaminen. Vanhempien osallistaminen.

Toimintatapojen tarkennus tiimiin

Taaperot:

-Ryhmän seinällä on esillä lasten toiveet, ja kun toive on toteutunut siitä otetaan kuva, joka tulee myös seinälle esille

-Lapset ovat saaneet tuoda kotoa oman tärkeän valokuvan (minä ja meidän yhteisö- linnaan)

-Lasten työt ovat esillä

-Drive kuvakansiot käytössä --> linkit vanhemmille

-Kuvasuunnistus

-Viikon tähtitaapero seinä. Jokainen saa olla vuoden aikana yhden viikon ajan

- Ryhmän seinällä on ”Taaperoiden vuosikello”, jossa on kuukaudet esillä, ja kuvin laitettu ylös, mitä teemme missäkin kuussa. Käytämme sitä toiminnan suunnitteluun ja arviointiin. Vanhemmat saavat myös kuukausittain kuvan ”kuukausitaulusta”, josta näkevät mitä olemme kuukauden aikana tehneet.

-Käytämme paljon kuvia ryhmän seinällä, esim. Otamme aina kuvan, kun olemme retkeilleet, viikon tähtitaaperoista on haastattelut ja kuvat seinällä, toiveet ovat seinällä, tähtitaaperoiden kirjavinkki kuvat ovat seinällä yms.)

Vikkelät:

- Kuvataan lapsia päiväkodin arjen toiminnassa ja siirretään kuvat päivittäin lasten drive-kansioon.
- Drive Kansiot vanhempien nähtävissä
- Oppimisen alueet seinällä nähtävillä kuvia lasten toiminnasta eri aiheista.
- Pohdinta - seinällä lasten kanssa läpikäytävä aihe yhdessä käsiteltäväksi
- Vasukoontilomake tiimin käytössä
- Haastatteluja eri aiheista pitkin vuotta

Naperot:

- Lasten toimintaa kuvataan ja sitä laitetaan esille kuvakollaasien muodossa eteiseen ja lasten henkilökohtaisiin drive - kansioihin, joista vanhemmat voivat niitä tallentaa (qr-koodit vanhemmille). Lisäksi kuvia/videoita hyödynnetään vasu- keskusteluissa.
- Dokumentointia tehdään myös kirjaamalla asioita ylös
- Vasu-puut ovat ryhmän ovelta ja niitä täydennetään kauden edetessä toimintojen toteutuessa.
- Eteisen ilmoitustaululla on esillä myös kuukausittaiset painotusalueet.
- Lasten työt laitetaan esille.

Vilperit: Toimintaa kuvataan ja kuvia laitetaan viikoittain lapsen omaan drive kansioon, josta vanhemmat voivat niitä käydä katsomassa. Vanhemmille on jaettu elokuussa linkki, jota kautta he pääsevät lastensa kuvia katsomaan. Kuvat toimivat hyvin myös siinä, että lapset osaavat paremmin kertoa vanhemmilleen päivän tapahtumista. Henkilökunta havainnoi lapsia ja kirjaa havaintoja ylös, ja havainnot pyritään käymään keskustellen läpi arjessa tai tiimipalaverissa. Kuva materiaalia hyödynnetään vasu keskusteluissa, sekä arvioinnin tukena. Päiväkodin seinältä löytyy ryhmän lasten kuvat, ja heidän mielenkiinnonkohteensa. Seinälle lisätään kuvia lasten toteutuneista toiveista kauden mittaan. Käytössä on myös viikonhenkilö lomake. Se lähtee aina edellisenä perjantaina kotiin Manu marsun kanssa, ja palautetaan päiväkodille maanantaina. Vanhemmat kirjaavat yhdessä lapsen kanssa viikonhenkilön toiveet, ja ne huomioidaan seuraavan viikon toimintaa rikastavana elementtinä. Ryhmän arkea koskettavia kuvia laitetaan esille myös eteiseen vanhempien ja lasten nähtäville. Lasten tekemät työt ovat myös esillä seinillä. Sadutus on osa toimintaa. Lasten kanssa on kauden alussa sovittu yhteiset säännöt, ja niistä löytyvät kuvat seinältä. Lapset pääsevät ajoittain vaikuttamaan äänestämällä joihinkin asioihin. Silloin he saavat laittaa esim. Helmen purkkiin kumpaa vaihtoehtoa kannattavat, tai arvioida toimintaa laittamalla helmen lasipurkkiin, jossa on peukku ylöspäin tai alaspäin. Vasujen koontilomake täytetään, kun kaikki vasut on saatu pidettyä, ja säilytetään kaapin oven sisäpuolella, josta tiimin jäsenet sen näkevät helposti. Vasu puu on näkyvillä eteisessä ja siihen lisätään elementtejä sitä mukaa kun toimintakausi etenee.

VEKARAT:

- drive-kuvat
- lasten havainnointi-vihko
- lasten tekemät työt esillä seinillä
- kuvia toiminnasta seinällä
- vasujen koontilomake
- lasten toivetekemiset

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

Seuraamme kuinka hyvin dokumentointimme on toiminut ja olemmeko saavuttaneet sovitut asiat.

Kevät 2025

Kansainvälisyys

Esimerkiksi: Miten varmistan, että etniseltä, kulttuuriselta tai kielelliseltä taustaltaan vähemmistöön kuuluvat lapset kokevat kuuluvansa lapsiryhmään? Miten toimin, jos minulla ei ole lapsen ja/tai vanhemman kanssa yhteistä kieltä? Tunnistanko ajattelussani tai toiminnassani erilaisuuteen liittyviä ennakkoluuloja, arvoja ja asenteita? Miten voin työstää niitä? Miten rakennetaan varhaiskasvatukseen erilaisuutta arvostavaa ja kunnioittavaa ilmapiiriä ja kulttuuria? Miten lasten erilaiset taustat näkyvät päiväkodin tiloissa esim. lelut, kirjat, kuvat, esillä olevat kielet?

Näin toimimme:

- Hyödynnämme kieku materiaaleja teams.
- Tulkkiauspalvelut ja pikapiirtäminen, kääntäjät.
- Kuvien käytön lisääminen.
- Toimintaympäristön muokkaaminen
- Eri kulttuurit näkyviin ryhmässä.

Toimintatapojen tarkennus tiimiin:

Taaperot: tarvittaessa;

- Lisäisimme kuvia ja muokkaisimme oppimisympäristöä.
- Lapsen omalla kielellä kuunneltaisiin musiikkia
- Käyttäisimme kääntäjää apuna haku- ja tuontitilanteissa.
- Tulkkipalvelut olisivat käytössä vasukeskusteluissa.
- Kiekupalvelut mukana toiminnassa ja antamassa vinkkejä.
- Ryhmässä voi harjoitella muutaman sanan lapsen omalla kielellä esim. Huomenta.
- Tiedotelaput vanhemmille omalla kielellä

Vikkelät:

- Ryhmässä kuvat käytössä kaikille lapsille oppimisympäristössä.
- Kääntäjät käytössä vanhempien ja lasten kanssa tarvittaessa
- Tulkkipalveluiden käyttö vasuissa ja tarvittaessa muissa keskusteluissa.
- Kiekumateriaalin hyödyntäminen
- Oman asenteen huomioiminen, kaikki lapset ja perheet tasa-arvoisia.
- Vikkelien ryhmässä on kulttuuriselta taustalta yksi kansainvälinen perhe, joka suomalaistunut pitkän maassa asumisen jäljiltä.
- Vasu keskustelussa käydään läpi perheen arvot ja asenteet.

Naperot: (tarvittaessa)

- kuvien lisääminen oppimisympäristöön

- kuvien käyttö eri tilanteissa, aikuisilla kuvat valmiina nopeasti saatavilla, esim. Kaulanauhassa
- kääntäjät ja tulkkipalvelu käytössä vanhempien kanssa haku- ja tuontitilanteissa sekä vasukeskustelussa
- kiekumateriaalin hyödyntäminen
- ryhmässä voisi huomioida vieraan kielen, esimerkiksi harjoittelemalla sanoja vieraalla kielellä kaikkien lasten kanssa, kuuntelemalla vieraskielistä musiikkia

Vilperit:

Tarvittaessa:

- Kielipedan käyttöönotto. Kielitietoisesta varhaiskasvatuksesta hyötyvät kaikki lapset.
- Toimintaympäristön muokkaaminen, kuvien lisääminen, kuvaohjaustaulujen Käyttö.
- Kääntäjät ja tulkkaukspalvelut käytössä tarvittaessa. Symwriter apuna esim. Laulun sanojen kuvittamisessa.
- Kieku materiaalin hyödyntäminen
- Tasa-arvoisuuden ja yhdenvertaisuuden huomioiminen ryhmässä TAYV suunnitelman mukaisesti.
- Eri kielitaustaisten lasten eri kielet ja kulttuurit näkyviin ryhmässä.

VEKARAT:

- toimintaympäristön muokkaaminen tarvittaessa
- kuvien käyttö
- tasa-arvoisuuden ja yhdenvertaisuuden huomioiminen

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

Kevät 2025

Arviointi

Esimerkiksi: Mitä tarkoittaa arviointi varhaiskasvatuksessa? Kuka sitä tekee? Mitä arvioidaan? Esim. peukuttaminen, vihreä/punainen merkki, tunnehyrrä (Oppi ja Ilo), tunnemittarit, kuvat, muistot näkyviksi, keskustelut lasten kanssa, lasten ideat näkyviksi, numeroarvioinnin harjoittelu, huoltajien palautteen käsittely ja huomiointi, oman työn videointi ja arviointi, arviointimateriaalin hyödyntäminen (esim. Parrila), lapset mukaan videoidun materiaalin arviointiin, lapsen kanssa tekeminen ”pilkotaan” ja arvioidaan, omat kyselyt (esim. Google Forms), saduttaminen, lapsen aito kuunteleminen, arviointia jokaiseen tiimipalaveriin, itsearviointilomakkeen käyttö, toimintakulttuurin kehittämistavat

Näin toimimme:

- Tiimipalaverissa tiimit arvioivat asettamaansa tavoitetta viikoittain.
- Arviointia ja havainnointia tekee koko tiimi.
- Arvioimme arjen sujuvuutta, tavoitteita, omaa toimintaa, lasten varhaiskasvatussuunnitelman tavoitteiden toteutumista.

Miten osallisuus huomioidaan?

- Ks. Tiimien tarkennukset.

Toimintatapojen tarkennus tiimiin

Taaperot:

- Viikon tähtitaaperot valokuva seinälle + haastattelut esillä
- Lasten toiveet esillä ja toiveet kuvataan esille
- Tiimipalaverissa keskustellaan viikoittain kuulumiset ja arvioidaan toimintaa
- Whatsapp vanhempien ryhmä säännöllisesti käytössä, kuvin ja tekstein. Mitä olemme tehneet, oppineet, harjoitelleet.
- Ryhmän seinällä on ”taaperoiden vuosikello”, jossa on kuukaudet esillä, ja kuvin laitettu ylös, mitä teemme missäkin kuussa. Käytämme sitä myös arvioinnissa, onko toteutunut. Vanhemmat saavat myös kuukausittain kuvan ”kuukausitaulusta”, josta näkevät mitä olemme kuukauden aikana tehneet.
- Kannustamme vanhempia antamaan palautetta

Vikkelät:

- Arjessa positiivisen kautta palautetta lapsille. Peukut, liikennevalot, tunnemittari, kuvat...
- Oppimisen alueet seinällä kuvia toiminnasta, niistä keskusteleminen vanhempien ja lasten kanssa.
- Vanhempien palautteen vastaanottaminen ja arvioiminen tiimissä.
- Oman toiminnan arvioiminen tiimissä sovitusti.
- Tiimipalaverissa toiminnan suunnittelua, arvioimista ja kehittämistä.

Naperot:

- Vanhemmille eteisessä esillä toteutunut viikko-ohjelma sekä kuvakollaasit toiminnasta
- Tiimissä keskustellaan ja toimintaa arvioidaan päivittäin, sekä tiimipalaverissa viikoittain
- Lapsille annetaan palautetta positiivisen kautta: näytetään peukkua, keuhataan, kannustetaan
- Vanhemmilta otetaan palautetta vastaan sekä kehoitetaan sitä antamaan

-vanhemmille käytössä whatsapp-ryhmä, jossa tiedotetaan asioita

Vilperit: Whatsapp ryhmä vanhemmille käytössä. Lisäämme sinne kuvia ja tekstiä päivän toiminnoista. Kuvia toiminnasta lisätään myös lasten drive kansioihin, sekä vasun osa-alueisesiin seinille. Lasten haastattelut ovat esillä seinällä, ja sinne lisätään kuvia toteutuneista toiveista. Viikonhenkilö. Tiimipalaverissa asetamme tavoitteen, jonka toteutumista arjessa arvioimme aina seuraavassa tiimipalaverissa. Tiimipalaverissa lisäksi keskustellaan havainnoista ja suunnitellaan tulevaa/ arvioidaan mennyttä. Vanhemmilla on nähtävillä ryhmässä kullakin viikolla laulettavat laulut. Huomioidaan vanhemmilta vasukeskusteluissa nousseet toiveet, ja ehdotukset kunhan kaikki vasut on ehditty pitää. Ryhmässä käytössä myös kuvaohjaus ja vihreän peukun saaminen on kovin suosittu ja haluttu. Myös keuhkoneen painaminen hyvin tehdystä asiasta on lapsista kannustavaa. Tiimipalaverissa lisäksi keskustellaan havainnoista ja suunnitellaan tulevaa/ arvioidaan mennyttä. Vanhemmilla on nähtävillä ryhmässä kullakin viikolla laulettavat laulut. Huomioidaan vanhemmilta vasukeskusteluissa nousseet toiveet, ja ehdotukset kunhan kaikki vasut on ehditty pitää. Itsearviointilomake jaetaan tiimiläisille.

VEKARAT:

Whatsapp ryhmä vanhemmille käytössä. Lisäämme sinne kuvia ja tekstiä päivän toiminnoista. Kuvia toiminnasta lisätään myös lasten drive kansioihin. Tiimipalaverissa lisäksi keskustellaan havainnoista ja suunnitellaan tulevaa/ arvioidaan mennyttä. Vanhemmilla on nähtävillä ryhmässä kullakin viikolla laulettavat laulut. Huomioidaan vanhemmilta vasukeskusteluissa nousseet toiveet, ja ehdotukset kunhan kaikki vasut on ehditty pitää. Tiimipalaverissa lisäksi keskustellaan havainnoista ja suunnitellaan tulevaa/ arvioidaan mennyttä. Huomioidaan vanhemmilta vasukeskusteluissa nousseet toiveet, ja ehdotukset kunhan kaikki vasut on ehditty pitää.

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

Kevät 2025

OPPIMISEN ALUEET

ILMAISUN MONET MUODOT

OPPIMISEN ALUEET

KASVAN, LIIKUN JA KEHITYN

OPPIMISEN ALUEET

KIELTEN RIKAS MAAILMA

OPPIMISEN ALUEET

MINÄ JA MEIDÄN YHTEISÖMME

OPPIMISEN ALUEET

TUTKIN JA TOIMIN YMPÄRISTÖSSÄNI

